

NEOBIČAJEN SKOK V MUZEJ SLEPOPISJA Stane Padežnik



Delo na krožni
žagi

Franci Kovačič, slep prof. pravnih in gospodarskih predmetov ter učitelj brajice Foto: Martin Kovačič

Prvi korak vodi v prostore predsednice Republike Slovenije na Gregorčičevo 7 v Ljubljani: Tam s svojo atraktivno obliko širšo javnost preseneča **slovenska Ustava, napisana v brajici** – pisavi za slepe, ki je prvi del širše stalne muzejske razstave imenovane: »**SLEPOPISJE OD TOČKOPISA DO E-BRALCA**«, postavljene v Knjižnici slepih in slabovidnih Minke Skaberne.

Drugi korak vodi v Knjižnico slepih in slabovidnih na Kotnikovo 32 v Ljubljani.

Stalna muzejska razstava o slepopisju se ponuja na ogled širši in strokovni javnosti, šolajoči mladini, delujočim in starejšim, z najmanj šestdesetimi Muzejskimi predmeti. Rdeča nit njene sporočilnosti je: »**Pismenost slepih, z brajico in zvokom do uveljavitve v poklicu in v družbi!**«.

Prvi prišepet!

*Nekaj edinstvenega je osmerokotna miza, na kateri je **Ustava v brajici**, ker je avtorsko delo **Francija Kovačiča**, rojenega leta 1939, dipl. pravnika, učitelja pravnih in gospodarskih predmetov ter brajice v nekdanjem šolskem Centru slepih in slabovidnih v Škofji Loki. Želel je izbrati študij tehničnega poklica, a se je po eksploziji bojnega sredstva, ostanka II. svetovne vojne in oslepitvi, moral preusmeriti na družboslovno področje. Je pa že v zgodnjem obdobju

poučevanja pričel kot ljubiteljski lesar, izdelovati različne uporabne predmete in kose pohištva iz smrekovega lesa. Naredil si je delavnico, v kateri še danes uporablja izredno učinkovito večnamensko strojno napravo imenovano **kombinirka**, na kateri je izdelal tudi osem kotna stolčka in jih premazal z belo barvo za les.

*Njegovo oblikovanje v lesu ni mizarstvo, ampak **umetelno praktično lesarstvo**, saj njegovi izdelki nimajo klasičnih enostavnih linij, marveč umetelne, posamezni deli pa so v glavnem med seboj povezani brez uporabe žbljev.

Drugi prišepet!

*S kakšnimi pripomočki so **pridobivali izobrazbo slepi pred digitalno dobo** in s katerimi so se uveljavljali v karieri in v življenju, je prikazano tudi s sliko in besedo v ljubki zloženki, dobljeni na razstavnem prostoru, a tudi v digitalnem katalogu na spletu, če odtipkate: »**muzej slepopisja**« (muzejska razstava). Tam vas čaka kar **26 zanimivih zgodb** povezanih s sedmimi tematskimi sklopi razstave, dopolnjenimi z živo sliko, nizom video in audio vsebinami, nenavadnimi in hecnimi pričevanji.

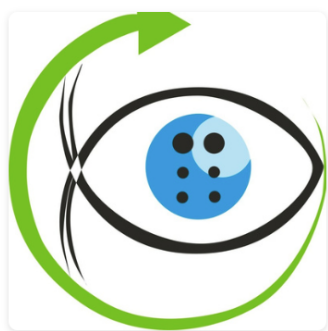
*Pri skupinskem ogledu razstavljenih predmetov, najavljenemu na luka.pavlin@zveza-slepih.si si boste lahko vsak delovnik med 9:00 in 15:00 v prostorih knjižnice ogledali tudi **30 minutni predstavitveni film**, eksponate pa si lahko tudi otipali.

Obeleževanje obletnic:

*Z brajevo knjigo, Ustavo RS v predsedniški palači razstavljeno na umetelno izdelani mizi slepega pravnika in učitelja brajice, obeležujemo: 200 let uporabe brajice, 107 let Knjižnice slepih in slabovidnih, 106 let ustanovitve prvega slovenskega Zavoda za slepe ter 105. leto ustanovitve naše najstarejše invalidske organizacije na slovenskem, ki se je sprva imenovala Podporno društvo slepih, zdaj pa je njena pravna naslednica Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije.

*Brajica je tudi predlagana za vpis v Unescov in nacionalni register nesnovne kulturne dediščine slepih.

LABORATORIJ ČUTIL JE PROSTOR, KJER SLEPI IN SLABOVIDNI Z NAMI DELIJO SVET Igor Miljavec



Na robu teme je svetloba

By MDSS Nova Gorica

Podcast o programih, projektih in poslovnih sodelovanjih Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica ter o življenju in aktivnostih oseb z okvaro vida.

Poslušaj v Spotifyu

Foto: zajem zaslona podcasters.spotify.com

Tokratni gost podkasta **Na koncu teme je svetloba** je **dr. Milan Krajnc**, akademik in univerzitetni profesor s področja managementa in psihologije, ki ima zasebno prakso s področja psihoterapije in je napisal že čez 500 knjig s področja vodenja in odnosov ter predava na številnih univerzah širom po svetu. G. Krajnc je že nekaj let pred ureditvijo **taktilne galerije** skupaj z Igorjem Miljavcem snoval **laboratorij čutil**.

V podkastu tako slišite, kaj meni o realiziranem projektu taktilne galerije, zakaj meni, da se **moramo očistiti psiholoških smeti** in kaj meni o aktivnostih in dobrih praksah Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica.

Podcast lahko poslušate preko linka: <https://podcasters.spotify.com/pod/show/mdss-nova-gorica>

HEMOFILIJA NI VEČ TAKO USODNA

Katarina Lukešević



Prof. Jože Faganel

Foto: Rok Bašnec

Prof. Jože Faganel je predsednik **Združenja za redke bolezni Slovenije** in tudi dober poznavalec krvnih bolezni – zlasti hemofilije. V oddaji **Odprta dlan**, je **13. avgusta 2025**, opisal svojo trnovo življenjsko pot od **diagnoze hemofilije** v zgodnjem otroštvu, pa do danes.

Ob njegovem rojstvu še niso poznali nikakršnih krvnih in plazmičnih pripravkov, s katerimi bi lahko ublažili to zahrbtno bolezen, ki **v finalni fazi predstavlja tudi invalidnost**. Takrat so staršem otrok s hemofilijo svetovali naj samo ležijo in na ta način preprečujevali še večje in usodnejše zlitje krvi v sklepe. Zmotno je misliti, da hemofilija ogroža človekovo življenje samo z urezninami v kožo, ampak je najbolj pogosta z vstopanjem krvi v sklepe, kar se navzven ne vidi, je pa združeno z močnimi bolečinami.

Jože Faganel se je kljub tej bolezni in omejitvam v življenju, uspel samouresničiti, saj je **končal študij slovenščine in francoščine** ter bil celo med leti 1973 do 1975, lektor za slovenski jezik na Univerzi v Parizu. Tam se je seznanil tudi z revolucionarnimi dosežki francoske medicine, ko je zdravnik dr. François Josso začel **zdraviti s krvno plazmo**, kar se je kasneje razširilo po vsem svetu in je danes tudi ena od pomembnih sredstev za umirjanje te bolezni.

Tudi prof. Jože Faganel, si sam **vsak dan vbizga potrebno injekcijo**. Kakor je povedal v oddaji, se **hemofilija prenaša po ženski strani**, vendar pa jo dobijo moški, in tako je tudi v njegovi družini, ko imata dva vnuka isto bolezen, dva pa ne. Iz zgodovine vemo, da se je hemofilija prenašala najprej z dvora angleške kraljice Viktorije na španski in ruski dvor.

Gost oddaje je bil pripravil tudi tri zanimiva nagradna vprašanja, ki so bila povezana s temo oddaje. Poslušalce pa je tudi zanimalo, katere vrste hemofilije poznamo? Verjetno malokdo ve, kdor ni s področja medicine ali pa s področja te bolezni–invalidnosti, da **obstaja pet vrst hemofilije**, ki zahteva tudi **različne pripravke plazme**. Tako otroci z določenimi vrstami **dobijo injekcije vsakih 15 dni, drugi pa vsak dan**.

Oddaja je na voljo v arhivu Radia Zeleni val: <https://soundcloud.com/radiozelenival/odprta-dlan-jo-e-faganel-agrft>

V LAŠKEM USPEŠNO ORGANIZIRALI 7. POLETNI PARALIMPIJSKI TABOR ZA DRUŽINE

Drago Perko



Poletni Paralimpijski tabor v Laškem



Foto: Nastija Fijolič in Jure Gašparič

Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite je od četrтка do nedelje v Laškem, v Thermani Laško in bližnjih športnih dvoranh, organizirala in gostila **7. poletni paralimpijski tabor za družine**.

»Zelo smo zadovoljni, ker vlada tako zanimanje za parašport in naš tabor. Na letošnjem paralimpijskem taboru za družine v Laškem je bilo kar 21 družin, kar je rekordna udeležba. Nekaj manj kot polovica je takih, ki so že bili z nami, ostali pa so prišli prvič. Dober glas, primer dobre prakse, predstavitev športov na URI Soča in primerna promocija naredijo svoje,« navdušenja nad udeležbo ne skriva **Majda Vesel Kočar**, vodja tabora v Laškem.

»Otroci in starši so letos poznali že kar nekaj športov, nekaj pa je bilo tudi novih, ki jih na taboru še nismo imeli. V petek smo igrali odbojko sede, namizni tenis, boccio in se preizkusili v karateju. V petek in soboto popoldne smo plavali, se potapljali in preizkušali gibanje v okolju brez gravitacije. V petek zvečer je Lekov prostovoljec otrokom in mladim predstavil nekaj zanimivih kemijskih poskusov, starši pa so imeli v tem času prijeten pogovorni večer z **Darjo Cencelj**. V soboto dopoldne smo bili na Šmartinskem jezeru, kjer smo uživali v številnih športnih aktivnostih; mladi so se preizkusili tudi v kajaku in športnem ribolovu. Obiskal nas je tudi Zdravko Lidl in dodatno popestril sobotno popoldne na prostem. Zvečer nas je obiskala **Mateja Pintar Pustovrh**, paralimpijska prvakinja v namiznem tenisu iz leta 2004 v Atenah. Predstavila je svojo navdihujočo športno in življenjsko zgodbo, nato pa smo zadnji večer aktivno zaključili s petjem in plesom. V nedeljo smo tabor sklenili s tekmovanjem družin,« še dodaja Vesel Kočarjeva, ki je skupaj z ekipo pripravila in vodila tabor.

Sprejeti

»Sem študentka, zanima me branje in programiranje, rada pa imam tudi šport. V preteklosti sem že plesala, na tabor pa sem prišla, da spoznam druge parašporte. Šport mi predstavlja svobodo, ker se lahko gibam in naredim nekaj za svoje zdravje,« je svoje vtise strnila **Tamara iz Poljčan**.

»Namizni tenis mi je bil najbolj všeč, ker je tako enostaven. Ogledal pa sem si tudi karate,« je bil nad športi navdušen **mladi David iz Velike Polane**.

»V Laškem sem se počutila izvrstno. Najbolj sem uživala v igranju boccie in namiznega tenisa. Na taboru pa mi je še posebej lepo, ker sem se prvič počutila povsem sprejeto – bila sem vključena v družbo, ne izključena,« je **Ana iz Ljubljane** poudarila tudi socialno komponento tabora in potrdila že znano: šport je most socializacije.

»Tu smo, ker bi radi spoznali, kaj je možno in primerno za našo hčerko, šestletno **Majo**, na področju parašporta. Ker smo bili lani navdušeni, smo se vrnili in smo spet tu,« pa je v imenu staršev povedal **Andrej Gibičar**, ki se je z družino vrnil ter z ženo pozorno spremljal vadbe in predavanja.

Pri delu z mladimi so na taboru pomagali tudi regijski koordinatorji športa invalidov pri projektu **Aktivno inkluzivno: Mojca Božič, Tjaša Erjavec, Zala Hoblaj, Igor Eržen, Špela Cesar**, pa tudi dva nekdanja športna asa in zdaj nova regijska koordinatorja, **Grega Komac** in **Dejan Kralj**. »Sodelovanje na taboru je zame enkratna izkušnja, pa verjamem, da tudi za vse ostale udeležence. Odzivi so dobri, energija pa prava,« je povedala **Mojca Božič**, regijska koordinatorka projekta Aktivno inkluzivno v Savinjski regiji.

»V Laškem na taboru smo pripravili prikaz inkluzivnega karateja po metodi IKF, kjer imajo vsi, ne glede na invalidnost, možnost sodelovati – tako v elementih, katah kot borbah. Inkluzivni karate je primeren za vsakogar, tako kot tudi klasični oziroma tradicionalni karate. Inkluzija pomeni vključevanje. Pri tem so v pomoč tudi starši, ki otrokom doma pomagajo pri učenju osnovnih elementov,« je pojasnil **Bojan Marinček**, trener v Karate šoli Kimon. Vse aktivnosti so v času tabora potekale na treh lokacijah: v **Thermani Laško, POŠ Debro Laško** in **Čolnarni Šmartinsko jezero**.

Mislijo že na zimo

»Tabor je namenjen celim družinam prav zato, da tudi starši in drugi družinski člani spoznajo, kaj zmorejo otroci z invalidnostjo. Prav ti otroci so pri nas v središču dogajanja,« pove **Majda Vesel Kočar**, ki napoveduje, da bo konec januarja 2026 na **Rogli** potekal že **3. zimski paralimpijski tabor za družine**.

Parašport so na taboru v Laškem predstavili: Odbojka sede: Mojca Božič, Marko Pokleka, Zorana Kušljic; Karate: Bojan Marinček, Filip Soskić; Namizni tenis: Gregor Komac, Gašper Mlakar; Boccia: Klemen Kramžar, Rok Brezigar; Športni ribolov: Rudi Centrih, Tomaž Vanič, Boštjan Zupanc; Kajak: Dejan Kralj, Marko Hauc; Plavanje: Kristina Žagar, Nina Ivanc, Tjaša Erjavec; Gibanje v okolju brez gravitacije in potapljanje: Branko Ravnak, Alenka Fidler; Paraples: Nastija Fijolič, Amir Alibabić

O POMENU ŠPORTA ZA INVALIDNE OTROKE



Majda Vesel Kočar

Foto: arhiv ZIFS

V oddaji **Odprta dlan** v sredo, **3. septembra 2025**, med **10.30 in 11.15 uro**, bo **Majda Vesel Kočar** iz **Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite** (Zveza ŠIS-SPK) govorila o vplivu in pomenu **športa za invalidne otroke**, s čemer so se seznanili na nedavnem taboru v Laškem, ki ga prirejajo za ozaveščanje staršev in otrok o vlogi športa za njihov nadaljnji razvoj.

Oddaja bo kontaktna, kar pomeni, da lahko v času oddaje pokličete na številko **01 786 0 400** ter sodelujete s svojimi vprašanji, mnenji in stališči. Frekvence **Radia Zeleni** val pa so: **93,1, 96,2 in 97,0 MHz**.

ODPRITE SRCA ZA SONJO VIDMAR



Sonja Vidmar

Nedavno smo v poberkih zapisali, kako je kruta usoda posegla v življenje invalidne gospe **Sonje Vidmar**, ko je **umrl mož Metod**. Te dni pa je na Golniku **preminul še njun invalidni edini sin Damijan** za posledicami bakterijske pljučnice. S svojo nizko pokojnino ni uspela pokriti niti pogreba pokojnega moža Metoda, zdaj pa mora pokopati še sina.

Za stanovanje, ki so ga izgubili zaradi spletnega goljufa, je zdaj najemnica že več let. V ZIFS-u nismo stali križem rok in smo že takrat opozorili aktualnega predsednika vlade Mira Cerarja in predsednika republike Boruta Pahorja, vendar nista storila nič.

Gospa ne ve, kako preživeti in razmišlja o samomoru, zato smo ji v združenju takoj priskočili na pomoč, saj je predsednik ZIFS Borut Pogačnik osebno sam podaril 1.250 eur, da bo lahko pokopala sina.

Vse vas pa prosimo, da omogočimo gospe Vidmarjevi možnost preživetja z donacijami na spodnji namenski TRR račun.

Ime plačnika	UPN QR - potrdilo	
		
Namen in rok plačila	Koda QR	IBAN plačnika
DONACIJA ZA SONJO VIDMAR		
Znesek	Referenca plačnika	Polog ☐ Dvig ☐
EUR		
IBAN in referenca prejemnika	Ime, ulica in kraj plačnika	
SI56 0201 1005 0722 866 SI00 2025		
Ime prejemnika	Znesek	Datum plačila
ZDRUŽENJE INVALIDOV- F. SLOVENIJE LINHARTOVA CESTA 3 1000 LJUBLJANA	EUR	Nujno ☐
	Koda namena	Rok plačila
	char	
	Namen plačila	
	DONACIJA ZA SONJO VIDMAR	
	IBAN prejemnika	UPN QR
	SI56 0201 1005 0722 866	
	Referenca prejemnika	
	SI00 2025	
	Ime, ulica in kraj prejemnika	
	ZDRUŽENJE INVALIDOV- F. SLOVENIJE LINHARTOVA CESTA 3 1000 LJUBLJANA	
		Podpis plačnika (neobvezno žig)

Prostor za volike posrednika plačilnih storitev

Naš TRR je SI56 0201 1005 0722 866 odprt pri NLB d.d.. Pri plačilu navedite **namen plačila Donacija za Sonjo Vidmar, sklic 00 2025**, koda namena je **CHAR**. Ime prejemnika je: **Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, 1000 Ljubljana**. Humanitarni prispevek lahko uveljavljate tudi kot davčno priznano olajšavo.

POLETNI POZDRAV Borut Pogačnik



Jože Kovačič-Jojo

Foto: B.P. – ZIFS 2025

Znani slikar in stihoklepec **Jože Kovačič-Jojo**, se že veseli prvih **slikarskih delavnic** na Društvu distrofikov Slovenije, kjer že dolga leta sodeluje. Na steni likovne delavnice, kjer deluje skupina **Likovna snovanja**, je bilo še do nedavna, opaziti veliko njegovih del. Sodeloval pa je tudi že na različnih priznanih slikarskih razstavah po Sloveniji. Zadnje čase ima nekaj težav z očmi, vendar to ne vpliva na optimističnost njegovega duha. Vsem pa pošilja prijetne pozdrave, saj po njegovem mnenju, poletje še ne bo ugasnilo.

ZGODBA 7/20: MATEVŽ – OD NEVIDNEGA DO PONOSNEGA USTVARJALCA Dr. Simona Gerenčer

20 let Združenja DLAN



20 zgodb srca in dotika



20
LET SLOVENIJA ZA LANE
Z GLUHOSLEPOTI

Matevž

Foto: Združenje DLAN

Leta 2012 smo v Združenju gluhoslepih Slovenije DLAN prejeli e-pošto gospe, ki jo je skrbelo za nekdanjega soseda. Po opisu je bil starejši moški, povsem osamljen, brez stika z zunanjim svetom. Gluh in verjetno tudi slaboviden. Skrit pred vsemi. Neviden. Neslišan. Pozabljen. Prvi obiski Združenja gluhoslepih Slovenije DLAN niso obrodili sadov, a vseeno nismo odnehali. Ko smo ga srečali, je bil prestrašen, zaprt vase. Zelo počasi in previdno smo vstopili v njegov svet.

V praznem hladilniku sta bila le čebula in plastenka Coca-Cole. V očeh pa skrivnostna iskra, da si morda želi več. Z veliko previdnosti smo ga začeli **vkjučevati v skupnost gluhoslepih**. Občutek pripadnosti, varnosti in spoštovanja ga je začel spreminjati. Naučil se je sporazumevati na prilagojen način. Prvič v življenju je dobil prostor, kjer je bil **opažen, slišan, viden in spoštovan**.

Danes je **Matevž ustvarjalec**. Zlasti iz odpadnega lesa izdeluje hiše, slike, umetnine. Imel je tudi svojo samostojno razstavo. Ko sedaj stopi pred človeka, se globoko prikloni, predstavi in na kratko pove kaj o sebi, na svoj način. Za družbo je vseskozi veljal kot devianten, čuden. Danes je človek. Samosvoj, pa vendar zelo ustvarjalen. In predvsem prisoten. Matevž je dokaz, da nikoli ni prepozno. Da ni človeka, ki ga ne bi bilo mogoče povabiti nazaj v življenje.

KO TI MOTOR ZAGRENI ŽIVLJENJE

Borut Pogačnik



Sebastjan Ferfolja

Prihajajoči dogodki ...

06.09.2025

Atletika Murska sobota - Hrovatinov memorial

13.09.2025

Jesenski piknik

18.09.2025 to 19.09.2025

Para badminton kamp

Prihajajoči dogodki Foto: B.P. – ZIFS 2025 / DPSP

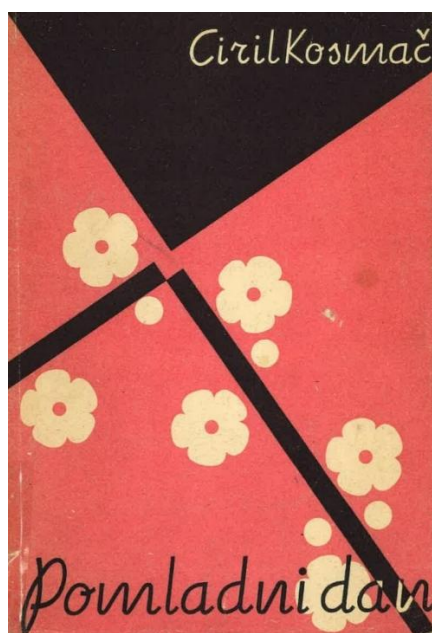
Pri 45 letih je **Sebastjan Ferfolja**, predsednik **Društva paraplegikov Severne Primorske**, padel z motornim kolesom in postal invalid, saj si je v nesreči težko poškodoval nogo. Od takrat naprej je njegov status – **status invalida**. Seveda pa je še vedno **vnet športnik** in praktično izvaja vse športne discipline, ki so tudi vsebina posebnega socialnega programa paraplegikov na področju Severne Primorske, kjer društvo pokriva 13 občin. Izvajajo pa še tudi druge posebne socialne programe, ki so **namenjeni paraplegikom in tetraplegikom** na sploh. O njih bo govora tudi v naši oddaji na **Radiu Robin**, ki bo predvajana v soboto, **6. septembra 2025**.

Tudi Sebastjan Ferfolja se zavzema, da se paraplegiki ter tetraplegiki po medicinski operaciji in v sklopu **rehabilitacijskega programa v URI Soča**, pričnejo čimprej ukvarjati s katero od športnih disciplin, saj jim to tudi osmisli življenje, ki bi bilo brez športa prazno, po drugi strani pa tudi šport omogoča veliko socialnih stikov, tekmovalnosti in seveda tudi priznanj. Da lahko kljubuje življenju in bolečinam, ki so še vedno močne, pa je tako kot večina tovrstnih invalidov vezan tudi na zdravila, ki jih mora jemati vsak dan. Na srečo lahko vozi, občasno pa tudi uporablja bergle, odvisno od bližine neke stavbe ali prizorišča do katere mora priti.

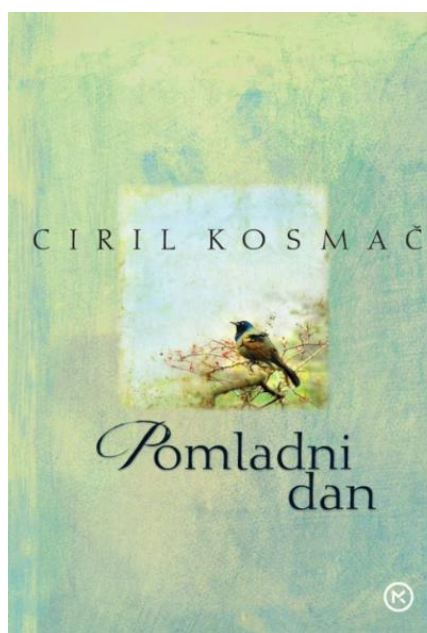
Društvo ima trenutno 77 članic in članov. Dosegljivo je na telefonski številki 05 300 28 22 ali 040 543 338. Pišete pa jim lahko na paraplegiki.primorske@gmail.com. Uradne ure pa so ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih od 8. do 12. ure, v sredo pa med 12. in 16. uro. V društvu izvajajo tudi naslednje športne discipline: kegljanje, namizni tenis, atletiko in badminton.

Zanimivi oddaji lahko prisluhnete v soboto, **6. septembra 2025**, med **18.15 in 18.45 uro** na valovih **Radia Robin**, katerega frekvenci sta: **99,5 in 100,00 Mhz**.

KNJIGE VABIJO
DNEVI KOT POMLADNI DAN
Borut Pogačnik



Prešernova družba (1953)



Mladinska knjiga Založba

Foto: emka.si

Knjiga **Pomladni dan** spada med zelo pomembna dela našega pisatelja **Cirila Kosmača**, ki je bila prevedena v več jezikov in jo je med drugim, po potepanju po ZDA, v angleščini srečala tudi **Irena Štaudohar**, novinarka Dela, kar je tudi posebej omenila v svoji znani knjigi, **Kaj ženska hoče?** (UMco, 2021). Prva izdaja knjige Pomladni dan je bila leta **1953** v založništvu Prešernove družbe, potem pa še v letih **1977** in nazadnje **2012** pri Mladinski knjigi Založbi.

Po vsebini spominja na njegovo delo **Iz moje doline**, ki na podoben način opisuje življenje v dolinah ob Idrijci, kjer se je Kosmač rodil leta 1910. Pestro življenje ga je že pred drugo svetovno vojno vodilo na različne konce Evrope ter je bil tudi eden prvih, ki je sodeloval v organizaciji TIGR in bil že leta 1929 eden prvih aretiranih Slovencev s strani nasilnega fašističnega režima, ki si je po prvi svetovni vojni prisvojil celotno področje zahodne Slovenije in uvedel hude represalije za uporabo slovenskega jezika, kaj šele za politično delo.

V Pomladnem dnevu opisuje čas prihoda iz partizanov na svojo domačijo, kjer se je marsikaj spremenilo. Čas je še posebej zaznamovala očetova smrt v koncentracijskem taborišču. Mati pa je zaradi sušice umrla že veliko prej, kar je, takrat mladostnika, hudo zaznamovalo v njegovem nadaljnjem življenju. Razmere v dolini so se skozi leta, ko jo je zapustil po letu 1930, močno spremenile. Revni so še bolj obubožali, bolniki so hitro umirali ali pa postali invalidi. Posebej je opisano tudi življenje male Kadetke, ki je bila nezakonski otrok, saj si je oče; češki oficir raje vzel življenje, kot da bi ga mesoreznica prve svetovne vojne na Soči ali na bližnjih bojiščih pogoltnila v vrtnec ubijanja, ljudi na drugi strani, ki so bili prav tako prisiljeni v vojsko. Tudi Kadetkin mož ali partner, ki je bil sicer italijanske narodnosti, je tragično končal, vendar v Drugi vojni, ki je tudi prizadela Kosmačevo dolino.

Jezik opisovanja razmer in lepote narave, je zelo blizu Cankarjevemu, ki ga je imel Ciril Kosmač tudi za svoj vzor.

Pomladni dan skuša biti na nek način **poln upanja v prihodnost**, vendar nas dramatične zgodbe vseh udeležениh, navdajo z **ekspresijo domotožja**, ki je lahko, kot sam piše: čustveni privid domovine in je v njem nekaj sanjskega, pretresajoče lepega in vabljivega ter ga je na tujem ta privid zvesto spremljal ter pretresal. Ta svet čustvenih prividov resničnega sveta je živel v njem tudi, ko je dolino zapustil. Liki izpod vrhov v dolini Idrijce, pa so tako živo opisani, da se nam zdi, kot da bi jih srečali še danes in za trenutek ustavili čas, ko z mrakom in nočjo vstajajo pred nami in nam skušajo izročiti svojo bolečino in hrepenenje po življenju.

SPROSTITEV OB DOBRI GLASBI IN SLADOLEDU

Katarina Lukešević



Sladoledni piknik v Preddvoru



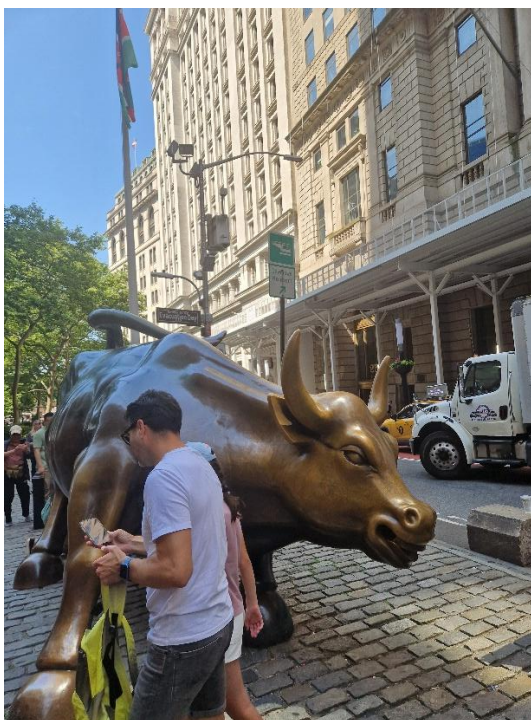
Foto: S.B. – ZIFS 2025

Sladoled je sladica primerna za poletne temperature. Za pravo osvežitev na prostem, so v **Preddvoru** v sredo dopoldan organizirali **sladoledni piknik**. Zbrani so uživali ob dobri družbi in prepevanju pesmi ob zvokih kitare. Med prisotnimi so bili tudi uporabniki Verige psihosocialne oskrbe in druženje, katere redno obiskuje izvajalka Simona v Preddvoru.

NAŠI BRALCI FOTOGRAFIJO



Trumpov stolp



Bronasti bik

Foto: M.G.

Med turističnimi znamenitostmi v New Yorku je tudi ogled **Trumpovega stolpa**, ki stoji na najbolj znani lokaciji na Manhattnu, in sicer na Peti aveniji. To je najdražja in najboljša nakupovalna ulica v New Yorku. Skulpturo na desni sliki je ustvaril in postavil čez noč italijanski kipar **Arturo Di Modica** leta 1989, in sicer brez dovoljenja, v bližini newyorške borze. Ustvarjena je bila kot simbol odpornosti ameriškega gospodarstva po črnem ponedeljku leta 1987. Danes se **bronasti bik** nahaja v majhnem parku Bowling Green na spodnjem delu Manhattna.

DEKLICA NAJ OSTANE KOT RASTLINA

Borut Pogačnik



Dr. Simona Gerenčer

Foto: Rok Bašnec

Odnos do gluhoslepih invalidov je v različnih državah zelo raznolik. V sredini oddaji Odprta dlan, 20. avgusta 2025, je **dr. Simona Gerenčer**, sekretarka **Združenja gluhoslepih Slovenije DLAN**, pripovedovala o izkušnjah s temi invalidi. Pred časom se je na njih obrnila **makedonska družina z deklico, ki se je rodila gluhoslepa**. V izvorni državi, kjer so prej živeli, so zdravniki rekli, da se morajo starši pač sprijazniti z dejstvom, da bo deklica živela na podoben način kot rastlina. Starši pa tega seveda niso sprejeli.

Šele v Sloveniji, se je v sodelovanju z Združenjem DLAN, deklici odprla pot do komunikacij s pomočjo tehnik, ki jih uporabljajo gluhoslepi oziroma njihovega jezika. V Sloveniji je bil 16. julija 2025 podprt Predlog zakona o uporabi jezika gluhoslepih-druga obravnava.

Simona Gerenčer je govorila tudi o **drugih izkušnjah z gluhoslepimi**, ki so pomembno oblikovale njeno profesionalno pot. Kot diplomirana socialna delavka, se je namreč odločila, da bo življenje posvetila tej vrsti populacije, ki je bila, in je velikokrat še zdaj, diskriminirana.

Združenje letos praznuje **20. obletnico obstoja**. V tem času so **izdali kar 50 knjig**, ki zadevajo gluhoslepoto ali pa podpora osebam. V sredo, **22. oktobra 2025**, bo **Mednarodni dan gluhoslepote** in tudi proslava obletnice Združenja DLAN. O čemer pa bomo podrobno pisali še takrat.

Gostja je pripravila tri nagradna zanimiva vprašanja za poslušalce in na njih dobila tudi takojšnje odgovore, kar potrjuje informacijo urednika radia, da to oddajo posluša kar 75.000 poslušalcev. Tudi dr. Simona Gerenčerjeva se je globoko strinjala, da takšna vprašanja zelo prispevajo k ozaveščenosti javnosti o gluhoslepih in tudi o drugih vrstah invalidnosti, o katerih stalno poroča Združenje invalidov – Forum Slovenije.

Zanimivi oddaji lahko prisluhnete v arhiva Radia Zeleni val: <https://soundcloud.com/radiozelenival/odprta-dlan-dr-simona-geren-1>

ZAVZEMA SE ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV

Katarina Lukešević



Midhet Huskić



Foto: osebni arhiv / NSIOS

V oddaji **Odprta dlan** bomo v sredo, **10. septembra 2025**, gostili **Midheta Huskiča**, predsednika **Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije** (NSIOS), ki je po poškodbi ob skoku v vodo, pri 13 letih postal **tetraplegik**. Invalidnost ga ni ustavila, saj je že med študijem s somišljeniki ustanovil **Društvo študentov invalidov Slovenije**, katerega je tudi vodil kot predsednik, in sicer prva dva mandata. Danes opravlja funkcijo sekretarja društva. V pogovoru z voditeljem oddaje Borutom Pogačnikom, bo predstavil tekoče in preteklo delo NSIOS-a, pa tudi svojo osebno zgodbo.

S svojimi vprašanji, mnenji in stališči boste lahko sodelovali tudi vi, saj bo v času oddaje med **10.30 in 11.15 uro** odprta posebna številka **01 786 0 400**. Prisluhnite zanimivi oddaji in sodelujte. Frekvence Radia Zeleni val: **93,1, 96,2 in 97,0 MHz**.

ČEVELJ KOT POLITIČNO »OROŽJE«

Zoran Radonjić »Žonki«

Nikita Sergejevič Hruščov (1894–1971, od 1953 do 1964 sovjetski voditelj) je 12. oktobra 1960 poskrbel za škandal na zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov v New Yorku. Z lesenim predsedniškim kladivcem je (potem, ko ga je ujezila izjava nekega zahodnega delegata) tako močno udaril po mizi, da ga je zlomil, toda s tem še ni bilo konca bentenja. Enostavno je sezul čevelj in ga uporabljal za podkrepitev svojega govora. Fotografije, ki bi ovekovečila ta dogodek, žal ni.

Muntazar al-Zaydi (roj. 1979) je iraški novinar, ki je zaslovel potem, ko je vrgel oba svoja čevlja proti amerškemu predsedniku **Georgeu W. Bushu** med novinarsko konferenco 14. decembra 2008, ko je bil Bush na svojem zadnjem obisku v Bagdadu. Novinar je s tem izrazil **svojo ogorčenost nad Bushevo zunanjo politiko** oziroma nespoštovanje do predsednika najmočnejše svetovne velesile.

Čevlja, ki sta za malo zgrešila tarčo, so uničile ameriške in iraške varnostne sile. Al-Zaydi je zaradi omenjenega dejanja, ki je posnet s kamero, prebil v zaporu 9 mesecev (prvotno je bil obsojen na triletno zaporno kazen). Protiameriško usmerjeni Arabci ga imajo za pravega heroja.

ODDAJA JE MINILA KOT STRELA

Katarina Lukešević



Zoran Smiljanić

Foto: Rok Bašnec

Avtor zadnjega stripa, tokrat o režiserju Fritzu Langu, Zoran Smiljanić, je bil gost sredine oddaje Odprta dlan, 27. avgusta 2025, ko se je Borut Pogačnik z njim pogovarjal o njegovem življenju in delu. V oddaji, ki je, kot je sam dejal: minila kot strela, je spregovoril o svojih prvih likovnih začetkih iz časa otroštva in kasneje, ko je **iskal svojo pot v stripu**.

Njegova lastna pot ustvarjanja na področju stripov je približek realizmu, kar zahteva še več talenta, prakse in delovne discipline. Na vprašanje poslušalca, če za risanje uporablja tudi računalnik, je odgovoril, da ne, ter da vse riše ročno. Zdaj je izdelal že preko 2.500 stripovskih strani. Samo za strip v petih delih: **Meksikajnarje**, je potreboval deset let.



Stripi Meksikajnarji

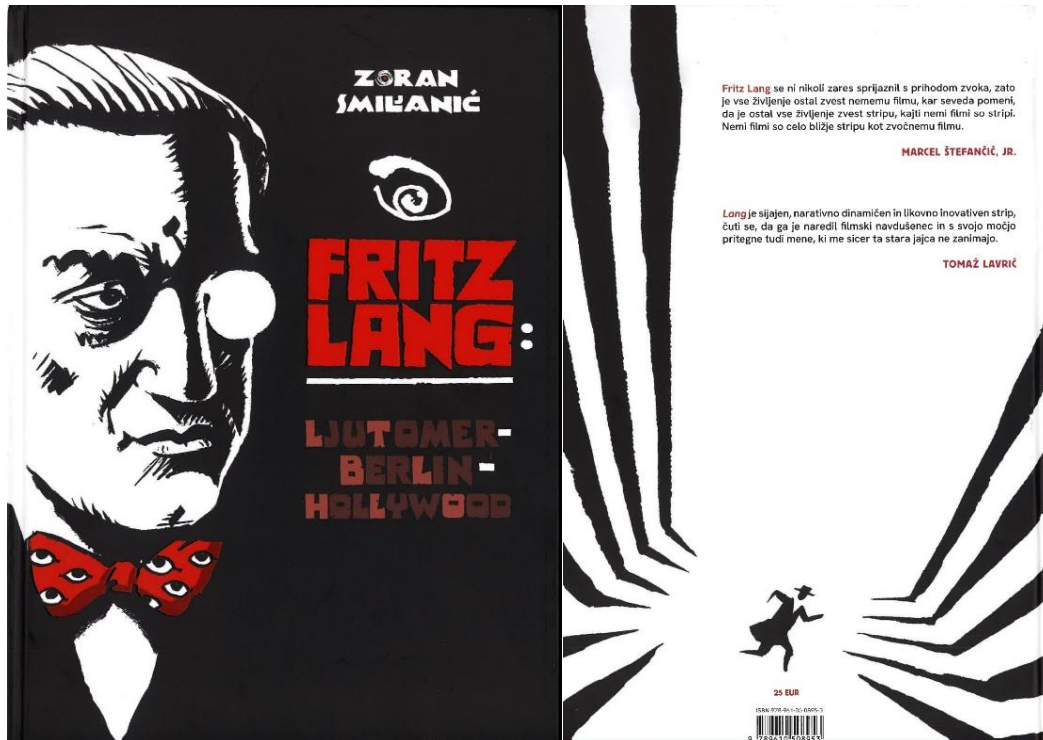
Foto: bukla.si

Voditelj oddaje Odprta dlan se je občudujoče izrazil tudi o njegovem talentu, saj je izvrsten risar in tudi pisec tekstov v svojih stripih. Kot je povedal Zoran Smiljanić, je potrebno spremljati številna področja znanosti, psihologije, filma in kulture na sploh, da lahko poustvariš čas, v katerem se zgodbe dogajajo. Prav v stripih o Meksikajnarjih, se je moral približati tudi v vseh pogledih zgodovinskemu obdobju in razmeram v takratni Mehiki.

Izjemno zanimivi oddaji lahko prisluhnete v arhivu Radia Zeleni val: <https://soundcloud.com/radiozelenival/odprta-dlan-zoran-smiljanic-veliki-strip-o-fritzu-langu>

Recenzijo zadnje knjige o Fritzu Langu pa lahko preberete na 14. strani tega Sporočevalca.

KNJIGE VABIJO
FRITZ LANG ZA VSE ČASE
Borut Pogačnik



Založba ZRC, strani 144, 25,00 eur

Foto: ZIFS

Ko sem v kavarni prebiral Smiljaničev strip, me je slučajno ogovoril poznavalec stripov Andrej Orel, in me vprašal, če vem, da je **Zoran Smiljanić** trenutno pri nas, vsaj zanj, **najboljši stripar**? Ob tem moram reči, da se po stripih Miki Mustra iz mojega otroštva, nisem nikoli posebej navduševal nad njimi, čeprav sem verjetno, naredil s tem veliko napako.

Zoran Smiljanić se je odločil za izjemno zahtevno nalogo, da je ljubiteljem filma in hkrati stripov, ponudil, tudi v evropskih merilih, izjemno delo. Kdor se zanima za filme, mu samo omemba **Fritza Langa**, odpre številne mape v spominskih nevronih. Manj znano pa je, da je bil Fritz Lang režiser svetovnega slovesa, katerega je najprej očaral nemi film, kasneje pa se je izpopolnil tudi v govorečem. Ker pa je film vedno sestavljen iz premikajočih sličic, gre na nek način za strip sam po sebi, kar ugotavlja Tomaž Horvat v uvodu v knjigo.

Tomaž Horvat je tesno povezan z Grossmannovim festivalom, ki se vsako leto dogaja v Ljutomeru in prav tam so nagovorili Z. Smiljanića, da se je lotil tega naporenega dela. Ljutomer pa je tudi mesto, kjer je Fritz Lang prebil šest mesecev svojega življenja leta 1915, preden je odšel na galicijsko fronto. Seznanil se je z **dr. Karlom Grossmannom**, ki je bil prvi slovenski filmski avtor, saj je posnel v prvem desetletju 20. stoletja tri kratke filme. Smiljanić je opazil, da so Langovi filmi zajeli nekaj perspektiv Grossmannovih začetkov tudi v njegovih stvaritvah.

Strip obsega tudi, po letih razvrščene filmske stvaritve z natančno omembo, v kakšni vlogi je F. Lang sodeloval pri njih od leta 1917 pa do leta 1963. Praktično je bil vse: scenarist, režiser in celo igralec v zadnjem filmu iz leta 1963, to je v filmu Prezir, kjer so igrali tudi Brigitte Bardot, Jack Palance in Michel Piccoli.

Fritz Lang se je rodil leta 1890 in umrl 1976. Je pa, kot meni Marcel Štefančič v spremni besedi, v vsakem pogledu sodobnik in priča, kako se spirala časa vedno znova odvija na podoben način s skoraj enakimi krizami, vojnami in nesmisli. Razlog več, da to spoznate, pa je nadvse podroben opis življenja, razočaranj in skušnjav polno življenje velikega cineasta.

HALO, ZIFS...?

Poberki iz dežurne svetovalne službe

Pokličite nas na 041 381 679, vse dni v tednu med 8.00 in 21.00 uro ali povprašajte na info@zifs.si.

Dežurna svetovalna služba Združenja Invalidov – Foruma Slovenije deluje neprekinjeno vse dni že od 20. marca 2020 naprej in je v tem času pomagala že več kot tisoč ljudem.

Poberek iz dežurne svetovalne službe:

- Kot je znano, se v zadnjih letih močno pojavlja **anksioznost** ali po naše tesnoba. Zlasti se je ta motnja ali ovira razširila v času epidemije covida-19, pa tudi v času poplav avgusta 2023. Zanimivo pa je, da so se epidemije in naravne nesreče umaknile, anksioznost pa je še kar ostala med nami. To zlasti ugotavljamo v naši dežurni službi tudi po letu 2023.

Nekateri avtorji so mnenja, da do tesnobe pride, ko zgubimo maske in načine udobnosti. Maska je namreč rezultat oklepanja. Po drugi strani pa maska predstavlja persono (po C. G. Jungu), ko se na videz **varno** predstavljamo navzven in skušamo pri drugih pridobiti tisti način komunikacije, celo občudovanja, kot smo si to predstavljali oziroma si predstavljamo sami.

V času naravnih katastrof in izrednih stanj, pa se zgodi, da te maske odpadejo. Namesto teh mask, se pojavi tisti prava oseba, kot resnično smo. To pa je za mnoge zelo hud stres in se izrazi v anksioznosti ter še v drugih mejnih stanjih, ki so lahko za nekoga izjemno težka. Običajno pa je tudi sicer stres reakcija na nekaj, ker se ni zgodilo tisto, kar smo pričakovali.

Če smo poštene do sebe, potem lahko naredimo kratko dnevno analizo preden se odpravimo spat in ugotovili bomo, da so nam resnično največ stresa povzročile tiste stvari, ki se jih nismo nadejali. Na to okoliščino večkrat pozabijo tudi svetovalci, ki se prevečkrat ukvarjajo s tem, kako naj bi preprečili posledice stresa, kar pa je drugotnega pomena.

Bolj pomembno je, da se ozavemo, kaj je vzrok stresu. Obdelovanje in lajšanje posledic stresa, je sicer dobro, a še bolj pomembno je, da se skušamo v prihodnje izogniti tistim dejavnikom, ki nam stres povzročajo. To pa je od osebe do osebe povsem različno, ker nismo vsi nagnjeni k določenim bojaznim ali odpravi stanj, ki so nas v to pripeljala.

- Klicala je V.K. s Štajerske, ki je želela pomoč v zvezi z njenim trenutnim položajem, saj jo je nekdanji mož fizično vrgel iz hiše, kjer sta imela skupno stanovanje, tako da se je zatekla k ostareli materi, kjer pa tudi ne more bivati.

Je invalidsko upokojena z minimalno pokojnino ter oziraje se na njeno vrsto invalidnost tudi honorarno nezaposljiva.

Glede njenega spora z nekdanjim možem smo ji svetovali, da se obrne na najbližje sodišče ter zaprosi za brezplačno pravno pomoč, kar ni poznala in ni vedela, da ta možnost obstaja. Na srečo z nekdanjim možem nista imela otrok, zato vsaj teh težav ni.

Invalidka je zdaj v svojih 60. letih ter mora tudi uživati določena zdravila, da se ne poruši njeno šibko duševno ravnovesje. Prosila je, če lahko še večkrat pokliče na našo dežurno službo in smo ji to seveda, tako kot vsem drugim, ki se na nas obračate, tudi potrdili.

Veliko je podobnih primerov, ko se partnerji znašajo nad invalidi, ki so čisto nemočni in tudi nimajo možnosti in ne vedo, kam se v stiski obrniti?

6. MESTNA KONFERENCA: ZAVEZNIŠTVO ZA CELJE

Matija Kovač*



6. Mestna konferenca v Celju

Foto: MAG-NET

Vljudno vas vabimo na 6. Mestno konferenco v sklopu 57. sejma MOS z naslovom »Zavezništvo za Celje – Inovacije kot skupnostna moč: od lokalnih idej do globalnega vpliva«, ki bo v petek, **19. septembra 2025**, med **10.00 in 14.00**, v **Modri dvorani Celjskega sejma**.

Dogodek organiziramo v okviru evropskega projekta MAG-NET, ki v Celju deluje kot platforma za sodelovanje, vključevanje in iskanje odgovorov na ključne urbane izzive prihodnosti.

Konferenca bo obravnavala vprašanje, kako lahko lokalne ideje, znanje in podjetniške pobude postanejo osnova za dolgoročne spremembe – tako v lokalnem kot tudi v mednarodnem prostoru. Posebno pozornost bomo namenili vlogi gospodarstva kot nosilca sprememb, zato vabimo podjetja, razvojne agencije, startupe, zbornice in druge gospodarske akterje, ki s svojimi izkušnjami in vizijami soustvarjate prihodnost mest. Še posebej veseli bomo nadobudnih dijakov, študentov, strokovnjakov, predstavnikov lokalne skupnosti in javnih institucij, ki želite prispevati k bolj sodelovalnemu, trajnostnemu in vključujočemu urbanemu okolju.

V programu bomo gostili osrednjega govornika, uspešnega podjetnika, ki je uspel v mednarodnem okolju, ter uveljavljene posameznike, ki bodo skozi pitche predstavili konkretne prakse in rešitve za 5 izzivov, ki jih naslavlja MAG-NET: Industrija 4.0, energetske skupnosti, dostopna stanovanja, trajnostna mobilnost in vzdušje v mestu.

Konferenca bo usmerjena od idej k dejanjem – s poudarkom na inovativnih pristopih, pilotnih projektih in sodelovanju med deležniki. Pokazali bomo, kako lahko s sodelovanjem razvijemo rešitve, ki se prenesejo v prakso ter prispevajo k razvoju lokalnega okolja, pritegnejo mlade talente in dvignejo kakovost bivanja za vse generacije.

Pridružite se nam na dogodku, ki bo odlična priložnost za povezovanje s ključnimi akterji iz gospodarstva, lokalne skupnosti in podpornega okolja. Skupaj bomo izmenjali dobre prakse in sveže pristope k razvoju ter iskali odgovore na vprašanje, kako lahko Celje postane magnet za talente in inovacije. Vabljeni tudi **invalidi**.

Udeležba na konferenci je brezplačna, obvezna pa je predhodna prijava na: <https://www.eventbrite.com/e/6-mestna-konferenca-zaveznistvo-za-celje-tickets-1566811919629?aff=oddtcreator>

*Matija Kovač je župan Mestne občine Celje.

KO TELO OPOZARJA NA KRVNEGA RAKA

Sergeja Širca



Omizje



Urška Rugelj

Foto: Miran Juršič

Pred letošnjim **mednarodnim mesecem krvnih rakov**, ki ga obeležujemo v **septembru**, so v **Slovenskem združenju bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L**, in **Društvu bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije** skupaj s strokovnjaki opozorili na **pomen zgodnjega prepoznavanja simptomov in znakov krvnih rakov** za uspeh sodobnega zdravljenja hematološko-onkoloških bolezni. Zgodnja prepoznavna simptomov je namreč ključna za omejitev zapletov bolezni, dolgoročno preživetje in kakovost življenja oseb z izkušnjo krvnega raka.

Hitro in nepojasnjeno hujšanje, močno nočno potenje in pogoste okužbe so lahko simptomi in znaki krvnega raka, ki se zdijo precej splošni, zato ob njihovem pojavu z zdravniškim pregledom pogosto odlašamo. A na te opozorilne znake bi morali biti še kako pozorni in se, če so izraziti in hitro ne izzvenijo, čim prej odpraviti na pregled k svojemu zdravniku. Kajti zgodnja prepoznavna, diagnostika in zdravljenje krvnih rakov pomembno prispevajo k uspehu zdravljenja in h kakovostnemu življenju bolnikov s krvnimi raki.

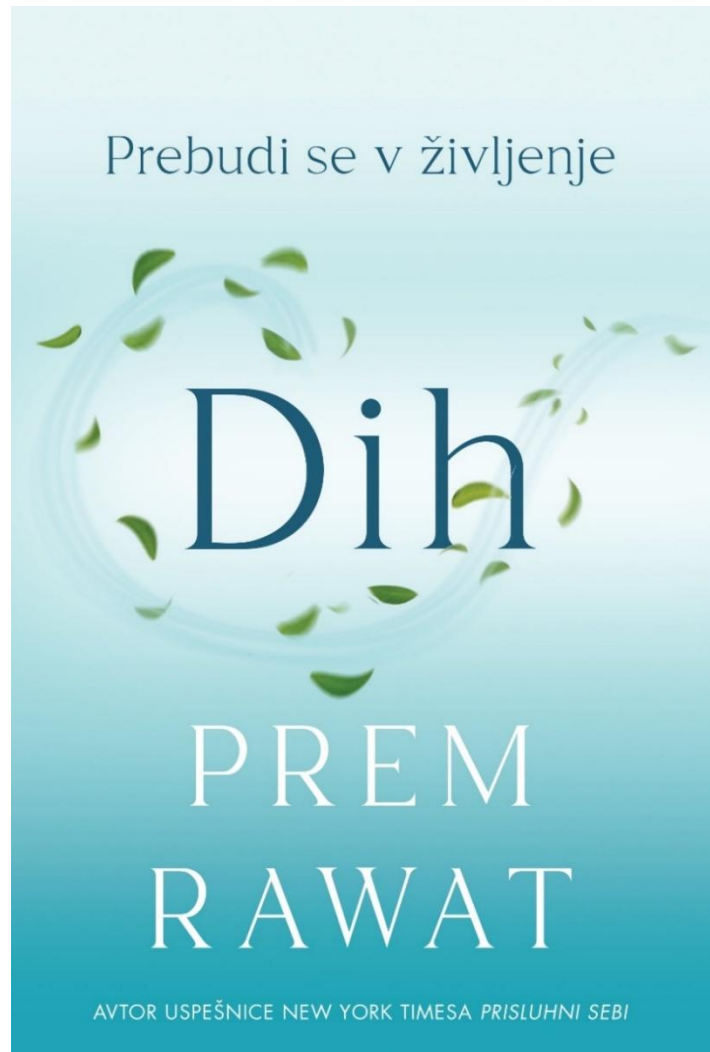
Krvni rak sicer ni ena sama bolezen, temveč zelo heterogena skupina **hematološko-onkoloških bolezni**, kot so limfom, levkemija, diseminirani plazmocitom, mielodisplastični sindrom (MDS) in druge. Čeprav so za vsako od posameznih vrst krvnega raka prisotni specifični simptomi in znaki, jih lahko spremljajo tudi splošni ali B simptomi: »V sklopu tako imenovanih B simptomov hujšanje pomeni spontano izgubo 10% telesne teže v šestih mesecih, zaradi hudega nočnega potenja pa se mora bolnik večkrat na noč preobleči. Pozorni smo, če je bolnik prebolel več bakterijskih pljučnic v enem letu, je pogosto potreboval antibiotično terapijo ali bolnišnično zdravljenje, oz. so pri njem pojavljale glivične ali oportunistične okužbe. Seveda nobena od omenjenih stvari ni značilna oz. specifična le za krvne bolezni, moramo pa ob njih biti pozorni in opraviti dodatno diagnostiko,« je pojasnila **Urška Rugelj**, dr. med., spec. internistične onkologije z Oddelka za zdravljenje limfomov na Onkološkem inštitutu Ljubljana.

Že **pregled osnovne krvne slike** lahko zdravniku razkrije veliko informacij o prisotnosti krvne bolezni. Toda v primeru limfomov je lahko krvna slika bolnika tudi povsem normalna, so pa za limfome značilne neboleče povečane bezgavke. **Benjamin Starc** je pred šestimi leti zbolel za Hodgkinovim limfomom (HL), ki so mu ga odkrili v tretjem stadiju: »Neko jutro sem nad desno ključnico zatipal bulo, ki je bila neboleča na otip, a mi ni dala miru. Izkazalo se je, da gre za povečano bezgavko, kar je pogost pojav pri HL. Ko sem izvedel za diagnozo in potek zdravljenja, je bilo stresno, ampak sem se v boj podal s pozitivnimi misli in veliko podporo družine in prijateljev.«

POHVALE

Gospod Andrej Orel Sporočevalca prebira od letošnjega julija naprej in je zelo zadovoljen z vsebinami ter pravi: »Samo še tako naprej!«

DIH: PREBUDI SE V ŽIVLJENJE
Cvetin Mijailović



Založba Paleo založništvo, strani 192, 19,00 eur

Foto: Založba Paleo

Dih označuje začetek in konec življenja. Dih je ena od stvari, ki je skupna vsem ljudem, a je kljub temu eden od najbolj spregledanih vidikov človeške izkušnje. To, kar se nam zdi samoumevno, je dejansko temelj naše skupne resničnosti. Vsak naš dih sporoča zmago nad smrtjo, našo ključevalno prisotnost v svetu in našo predanost, da vztrajamo.

Prem Rawat, ambasador svetovnega miru in avtor uspešnice New York Timesa Prisluhni sebi, nas vabi, da se za trenutek ustavimo, uživamo v svojem dihu in se prebudimo v ta čudež skupne človeške izkušnje. Samo tako se lahko odpremo možnosti za mir – tako notranji kot zunanji.

Knjiga Dih (prevod **Tina Mahkote**), ilustrirana s črno-belimi risbami in napisana v gibki prozi, je čudovit vodnik za iskanje miru v vsakem trenutku. Potopite se v preprosto, a globoko moč diha, ki prinaša mir v vaše življenje.

Prem Rawat, avtor uspešnice New York Timesa Prisluhni sebi, ki je v slovenskem prevodu izšla leta 2023, in svetovni ambasador miru, že več kot petinpetdeset let deli svoje trajno sporočilo miru z ljudmi po vsem svetu – ne glede na njihovo narodnost, vero ali življenjski slog. To knjigo smo predstavili tudi v **Sporočevalcu**.

Prem prinaša sporočilo, da osebni mir ni le mogoč, marveč je človekova z rojstvom pridobljena pravica. Zaradi njegove velike predanosti, modrosti in duhovitosti je to sporočilo doseglo že več sto milijonov ljudi v več kot sto državah. (www.prisluhnisebi.com)

ŠIFRERJEVA RAZSTAVA NAVDUŠILA SLEPE IN SLABOVIDNE INTELEKTUALCE

Luka Pavlin



Razstava o Andreju Šifrerju

Foto: ZDSSS

Slepi in slabovidni intelektualci so si v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine so si v nedeljo, 10. avgusta 2025, ogledali razstavo **70 let – NIČ proti VEČnosti**, posvečeno življenju in delu vsestranskega umetnika **Andreja Šifrerja**. Dogodek je ponudil edinstveno izkušnjo, saj je obiskovalce po razstavi popeljal kar sam avtor.

Šifrer je udeležence namesto klasičnega vodenja nagovoril s pristno prvoosebno pripovedjo, skozi katero je razkril ozadje svojega ustvarjanja in osebne zgodbe. To je ustvarilo intimno vzdušje in omogočilo globlje razumevanje njegove umetnosti.

Razstava je obiskovalcem ponudila **vpogled v Šifrerjevo plodno ustvarjanje**, saj je bilo na ogled več kot **50 originalnih predmetov**. Med njimi so se nahajali plakati, fotografije, obleke in bogata zbirka nagrad in plošč, ki so predstavljali mejnike v njegovi diskografiji in dosežkih. Prikazana so bila tudi njegova sodelovanja s tujimi umetniki, kar je poudarilo mednarodni pomen njegovega dela.

Obiskovalci so po razstavi odhajali polni vtisov, saj je povezava osebne zgodbe z ustvarjalnostjo ponudila pristno doživetje, ki je preseglo običajno razstavo in omogočilo globljo povezanost z umetnikom.

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 3534, 1116 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679; e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Z odločbo Ministrstva za kulturo z dne 16.12.2020 je elektronski medij »Sporočevalec« v razvidu medijev pod zaporedno številko 2378.

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (FIHO), Luka Pavlin (ZDSSS), Anton Petrič (ZDGNS), Jože Globokar (ZPS), Anja Pišlar (Zveza Sožitje), Edvard Rednak (ZMS), Drago Perko (Zveza ŠIS – SPK), Irena Vovk Teržič (Zveza Sonček so.p.), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)
Izhajanje revije podpira Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Ministrstvo za kulturo.